

Werken aan samenwerken

Willemieke Kroeze is diëtist en universitair docent aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Sinds 2018 heeft ze als lector een lectoraat bij de Christelijke Hogeschool Ede: 'Zorg voor Voeding en Gezondheid'. Haar insteek: werken vanuit de praktijk én met alle partijen samen.

WAAROM DIT LECTORAAT?

"Hiermee willen we bijdragen aan het bevorderen van gezond eten en drinken en een gezonde leefstijl in de zorg. Dit sluit ook mooi aan bij het Preventieakkoord, waarin wordt benoemd dat verpleegkundigen een belangrijke rol hebben bij preventie en leefstijl. Het lectoraat valt onder de opleiding Verpleegkunde, maar gezondheidsbevordering kan niet monodisciplinair. Daarom proberen we ook meer aandacht te bewerkstelligen voor het bevorderen van een gezonde leefstijl in andere beroepsgroepen. De nadruk ligt op samenwerking in de praktijk."

HOE PAKKEN JULLIE DAT AAN?

"We benaderen het vanuit de ervaringen op de werkvloer. Uit de gesprekken blijkt dat verpleegkundigen erg zorggericht werken; er is amper tijd – en dus aandacht – voor preventie. Om dat te veranderen, is ook een cultuuromslag nodig. Verder is er grote behoefte aan tools om het gesprek over voedingsgedrag in gang zetten. Want hoe verander je gedrag? Waarom eten mensen wat ze eten. En hoe kun je dat beïnvloeden? Daarbij kunnen ze de hulp van diëtisten goed gebruiken. Maar partijen weten elkaar nog niet goed te vinden."

WAT ZIJN DE BARRIÈRES?

"Onbekendheid, tijdgebrek en vooroordelen. Daarom is het belangrijk om helder te krijgen: wie doet wat? Waar eindigt de verantwoordelijkheid van de een, en begint die van de ander? En hoe kun je elkaar bereiken? Dus meer mét elkaar gaan praten dan óver elkaar. Want er zitten over en weer vooroordelen en barrières. Daar moeten we vanaf.* Het begint met een gezamenlijk doel. Daarna moeten we bepalen wat daarbij ieders taken en verantwoordelijkheden zijn. Die moeten voor iedereen duidelijk zijn."

WAT KAN BETER?

"Je moet zichtbaar zijn. Dat gaat verder dan een sociale kaart; je moet elkaar leren kennen. Dat kost misschien even tijd, maar het resultaat is onbetaalbaar. Ik denk ook dat het goed zou zijn als samenwerking meer wordt vastgelegd in zorgstandaarden en protocollen. Dat moet niet te star zijn, maar wel duidelijk maken wat ieders expertise is en bij wie je voor wat terecht kan: nu weet ik het niet meer, dus ga ik het aan de diëtist vragen. Dat is voor preventie nog spannend, want volgens mij hebben mensen in zorgprofiel 1 en 2 niet genoeg aan algemene voedingsadviezen. Ik denk dat diëtisten daar toch een grotere rol in zouden moeten spelen."

WAAR ZIE JE KANSEN?

"Ik denk dat voor een goede preventieaanpak de inrichting van de zorg anders moet: het gaat om organisatie en financiering, maar ook om cultuur en rolopvatting. Een uitdaging! Gezondheidsbevordering zit nu gelukkig duidelijk in het opleidingsprofiel verpleegkunde. Bovendien is de jongere generatie zich ook steeds bewuster van de invloed van leefstijl. Maar in de dagelijkse praktijk moet nog veel gebeuren. Daarvoor heb je ondernemende, enthousiaste mensen nodig, die verder kijken dan het zorgprobleem; die laten zien hoe het wél werkt."

AUTEUR

WENDY VAN KONINGSBRUGGEN

* Zie ook het artikel Samenwerken met wijkverpleegkundigen en POH'ers op pagina 20 over ervaringen van verpleegkundigen en praktijkondersteuners in samenwerking met de diëtist.